

offrellerne, og jeg har det Haab, at Landet skal kunne faae en saadan Udvikling, at disse Baner strax give 2 pCt. og om 25 Aar fuldkommen vilde forrente sig. Jeg har ogsaa ladet gjøre en Beregning over, hvorledes det vil stille sig efter de forskjellige Systemer. Efter Actiesystemet vilde Dpoffrellerne udgjøre uden Overtagelse af $\frac{1}{3}$ af Actierne 2,140,500 Rdl. og med Overtagelse af $\frac{1}{3}$ af Actierne 1,861,700 Rdl.; efter Obligationsystemet vilde de udgjøre 1,097,700 Rdl. Det havde ganske rigtigt været correctere at inddele Perioden i tre lige Dele; det stiller uimægtelig Obligationsystemet noget, maassée ikke ubetydeligt forbedrigere, at den er deelt i 10, 10 og 5 Aar. Det er Noget, som er overseet; men jeg maa give den ærede Rigsdagsmand fuldkommen Ret i, efterat han har gjort opmærksom derpaa, at man helst maatte have jagttaget hiin Inddeling. Det er ikke for her at ville fremhæve Obligationsystemets Fordele ligeoverfor Garantisystemet, at jeg har opstillet dette, men kun for at paavise, at naar man gik ud fra den Forudsætning, som Erfaringen forhaabentlig vil vise er rigtig, vil Forholdet blive saaledes, men noget mindre efter den Indvending, som den ærede Rigsdagsmand med Rette har gjort med Hensyn til Inddelingen af Perioden. Der er imidlertid ogsaa andre Forhold, som komme i Betragtning, naar man vil sammenligne disse to Systemer. Det maa jo nemlig ikke oversees, at saaledes som Contracten om Tverbanen, som jeg iøvrigt allerede for et Aar siden har anerkjendt for ikke at være ufordeelagtig, er bleven udlagt, og saaledes som Bestemmelsen om Statens Indløsningsret er bleven exploiteret, benyttet mod dette Foretagende, vil Gjenemførelsen af denne Contract rimeligviis medføre meget betydelige Tab for vedkommende Entreprenør. Jeg skal ikke paa nogen Maade lægge nogen afgjørende Vægt derpaa; det er en indgaaet Contract, og man maa derfor finde sig i det Tab, som kunde lides; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at der er Udtalelser fra Indenrigsministeriets, fra den daværende Indenrigsministers Side til Entreprenørens Befuldmægtigede om, at han vilde interessere sig for, at denne Bestemmelse, der virkede saa trykkende paa Priserne, Bestemmelsen om Indløsnings-

retten, muligens kunde blive forandret. Der paahviler mig ogsaa i den Henseende en Forpligtelse, ikke paa nogen Maade en juridisk Forpligtelse, men dog af den Art Forpligtelser, som man gjerne griber Leiligheden til at opfylde; naar det kan skee uden Dpoffrelse fra Statens Side. Det skal jeg imidlertid ikke her lægge videre Vægt paa, men jeg skal gjøre opmærksom paa, at naar vi tale om Priserne for Tverbanen og for de øvrige Linier, er det urigtigt at lade en Ting ude af Betragtning, som den ærede Landstingsmand undlod at tage Hensyn til, nemlig Hensynet til, at vi ogsaa faae den flessvigke Bane udført, som det ikke er givet ellers vil skee. Det er en stor Fordeel for Slesvigerne — de benytte deres forbedringslystige Velggenhed — men det er ogsaa sandelig en Fordeel for os, som vi maae tage i Beregning ved dette hele Foretagende. Vi maae ikke alene tage de Mil med, som ligge i selve Kongeriget, men ogsaa de Mil, hvis Udførelse vi have betinget os for at gaae ind paa Contracten, og som skulle fuldbyrdes i Slesvig. Naar vi nu staae overfor de to Contracter og sammenligne dem med hinanden, saa bliver altsaa Spørgsmaalet, om man helst vil give — lad os blot tage Forrentningen; det er jo løse Summer — 300,000 Rdlr. om Aaret for Tverbanen alene, eller 600,000 Rdlr. for at faae den fuldstændige Linie gennemført, om man helst vil give 250,000 Rdlr. for at faae Tverbanen alene, eller 500,000 Rdlr. for at faae hele Linien udført, og der er jeg afgjort af den Mening, at vi give gjerne den dobbelte Sum ud for at faae et fuldstændigt Net tilveiebragt. Det er Stillingen, at der skal gjøres en betydelig Dpoffrelse, men jeg er overbevist om, at man gjerne gaer til den dobbelte Dpoffrelse for at faae det fuldstændigt udført, og at det forholdsviis rigeligt vil betale sig. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, idet han sammenlignede Obligations- og Garantisystemet, at vi dog ogsaa maatte see hen til, hvilken Indskyldelse det vil udøve paa vor Credit. Jeg troer ikke, at der her egentlig er Tale om saa store Summer, at det paa verdensmarkedet skulde kunne udøve nogen mærke-